

Prognoza pe termen mediu 2023 – 2027, varianta de vară

Ca și în cazul prognozei de iarnă, varianta de vară estimează un număr restrâns de indicatori, luând în considerare pe lângă contextul macroeconomic intern și extern și realizările statistice pentru primele cinci luni ale anului curent. În plus, se adaugă la orizontul de prognoză și previziunile pentru anul 2027.

Pentru anul 2023, s-a menținut creșterea nominală de 12,9% din varianta de primăvară, avansul în termeni reali fiind de 2,8%.

Elementele care au stat la baza fundamentării evoluției economice pe **termen scurt** au fost următoarele:

- În trimestrul I 2023 economia României a înregistrat o dinamică de 2,4% (serie brută) comparativ cu perioada similară din anul precedent, într-un context internațional vulnerabil și un nivel încă ridicat al prețurilor. Deși în conjunctura actuală economia țării noastre s-a menținut în teritoriul pozitiv și cu o evoluție bună, totuși se manifestă o tendință de decelerare a PIB, de la 4,5% în trimestrul IV 2022 la aproape jumătate în prezent.

- (%) față de perioada similară -

Evoluția PIB pe componente	2021	T1_22	T2_22	T3_22	T4_22	2022	T1_23
Creșterea economică (PIB)	5,8	6,3	5,0	3,7	4,5	4,7	2,4
- Industrie *	6,6	-0,1	-1,5	-2,6	-3,6	-2,3	-2,3
- Agricultură *	5,9	1,1	-0,5	-14,6	-14,8	-11,6	-0,8
- Construcții *	-8,1	4,5	2,4	10,9	15,2	11,2	8,8
- Servicii *	6,5	8,0	7,8	8,7	6,3	7,7	3,4
Consumul privat	8,1	7,2	7,7	2,9	5,0	5,5	6,4
Formarea brută de capital fix	1,9	1,5	2,8	11,5	11,8	8,0	10,4

* valoarea adăugată brută

- Sectorul construcțiilor a avut un rol însemnat în evoluția economică, cu un ritm al valorii adăugate brute de 8,8% în contextul demarării a numeroase proiecte de investiții. Se prevede că activitatea în acest domeniu va continua să aibă rezultate favorabile în restul perioadei, chiar dacă vom asista la o încetinire în a doua jumătate a anului ca urmare a efectului de bază;
- Realizările sectorului construcții s-au reflectat în mod corespunzător în dinamica formării brute de capital fix, care a avansat în trimestrul I cu 10,4%, reprezentând un aport de 1,9 puncte procentuale la rata reală a PIB. Derularea lucrărilor de investiții deja contractate, cât și a altor proiecte viitoare finanțate atât din fonduri europene, cât și din cele publice, vor face din investițiile brute un factor esențial al susținerii creșterii economice în acest an;

- Un alt domeniu pe care se va baza avansul economiei în acest an îl reprezintă sectorul agricol, care după contracția accentuată din 2022, va reveni în teritoriul pozitiv, în principal în trimestrul III, când contribuția la majorarea PIB va fi una consistentă;
- Sectorul terțiar, deși va înregistra o încetinire pronunțată comparativ cu anii anteriori când s-a manifestat un proces de recuperare accentuat după criza sanitară, va continua să mărească avansul economiei, în principal prin dezvoltarea serviciilor performante cum sunt cele din domeniul tehnologiei informației, cele prestate în principal întreprinderilor, dar și cele din HORECA;
- Din păcate, industria a continuat și în primele luni evoluțiile slabe pe fondul crizelor care se manifestă la nivel global și european. Ținând cont de contextul nefavorabil (conflictul ruso - ucrainean, nivelul prețurilor, dificultăți legate de aprovizionare, etc.), pentru restul perioadei se prevede o redresare lentă. În aceste condiții se estimează că pe ansamblul anului valoarea adăugată brută se va diminua ușor, reducând astfel contribuția favorabilă a celorlalte sectoare de activitate;
- Pe latura cererii, pe lângă investițiile brute, consumul privat va rămâne, în continuare, unul din principalii susținători ai creșterii economice, chiar dacă după avansul de 6,4% din trimestrul I, vom asista la o decelerare în următoarea perioadă.

Evoluțiile sectoriale recente care au fost luate în considerare la estimările din prognoza macroeconomică:

- Trendul descendent al producției industriale s-a păstrat și în primele trei luni din 2023, când s-a înregistrat o scădere de 3,8%, dar s-a adâncit în perioada aprilie - mai (-5,9%). Cumulat, în primele cinci luni ale anului, producția industrială s-a contractat cu 4,7% pe seama reducerii cu 11,6% a producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat și cu 3,9% a producției industriei prelucrătoare, în timp ce în industria extractivă producția s-a majorat cu 2,2%.
- Activitatea de construcții rămâne cel mai dinamic sector, volumul lucrărilor consemnând o creștere de 12,6% la nivel primului trimestru. În perioada aprilie - mai ritmul de creștere al volumului lucrărilor de construcții a încetinit până la 9,8%, astfel că în primele cinci luni avansul a ajuns la 11,3%, fiind susținut de construcțiile inginerești, cu o dinamică de 31,8%, față de perioada similară.
- Volumul cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul (cu excepția autovehiculelor și motocicletelor) s-a majorat în primul trimestru cu 5,3%, avansul fiind susținut de creșterea vânzărilor de mărfuri alimentare și nealimentare (7,3% și respectiv 6,0%) în timp ce achizițiile de carburanți s-au situat la același nivel cu cel din perioada ianuarie - martie 2022. Trimestrul II marchează însă o încetinire a cererii populației, vânzările cu amănuntul, în termeni reali, majorându-se cu doar 1,1%.
- Volumul cifrei de afaceri a serviciilor prestate populației, deși într-un proces de decelerare al ritmului de creștere ca urmare a unui efect de bază după recuperarea consistentă din

perioada post pandemică, s-a majorat cu 18,8% în trimestrul I, iar în perioada aprilie - mai dinamica a coborât la 6,9%.

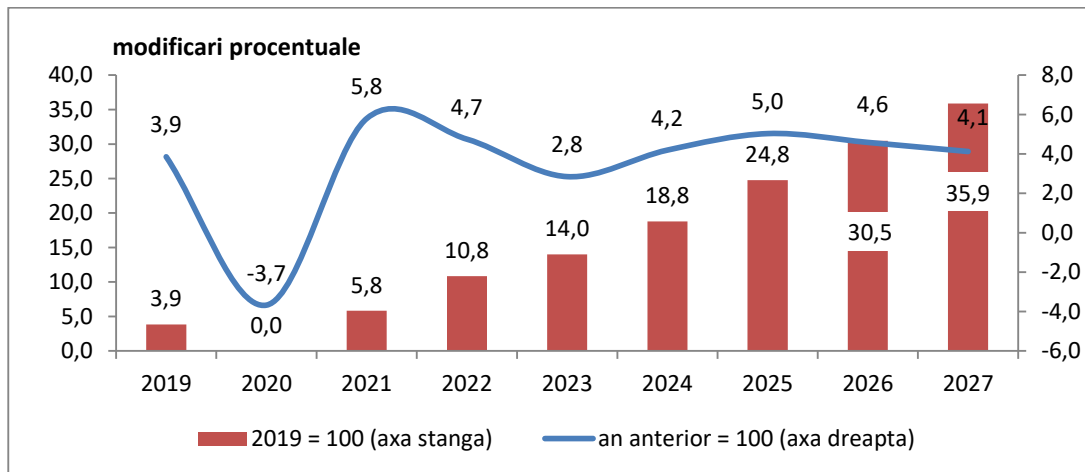
- Câștigul salarial mediu brut a avansat cu 13,4% în trimestrul I 2023, ca urmare, în principal a creșterii salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată de la 1 ianuarie 2023, la 3.000 lei (+17,6%). Evoluția pozitivă s-a păstrat și în următoarele 2 luni (aprilie - mai) ajungând la 7.270 lei, majorarea fiind cu 13,6% peste nivelul lunii corespunzătoare a anului 2022.
- Câștigul salarial real (calculat în raport cu evoluția prețurilor de consum) a trecut în teritoriu pozitiv, la nivelul trimestrului I 2023, fiind de 0,1%, pe fondul unei inflații încă ridicate, dar în ușoară temperare începând cu luna martie. Puterea de cumpărare a avansat în perioada aprilie - mai la 4,0%, ca urmare a trendului descrescător al prețurilor de consum.
- Piața forței de muncă continuă să fie robustă, numărul mediu de salariați (media efectivelor lunare, conform INS) ajungând la 5.096,7 mii persoane în trimestrul I 2023, cu 68,9 mii persoane (respectiv cu 1,4%) peste nivelul mediu al perioadei similare din anul precedent. Tendința a continuat și în următoarele două luni, efectivul salariaților fiind în creștere cu 71,2 mii persoane (respectiv cu 1,4%) față de perioada corespunzătoare a anului 2022.
- Soldul negativ înregistrat de balanța comercială s-a redus cu 2,1 mld. euro (-13,9%) față de valoarea consemnată în semestrul I din 2022, în condițiile în care dinamica exporturilor s-a situat cu 4,1 puncte procentuale peste cea a importurilor de bunuri. Îmbunătățirea a fost datorată, în principal, scăderilor înregistrate la combustibili, lubrefianți (-40,9%) și zona de petrochimie (-10,0%), cel mai probabil pe componenta de preț, aceste grupe de produse reprezentând 63,5% din structura deficitului de bunuri. Totodată, ajustarea balanței comerciale a condus la reducerea deficitului de cont curent cu 16,7% față de nivelul primelor cinci luni ale anului precedent.
- Prețurile s-au încadrat pe un trend descendent pe întregul lanț între producători și consumatori, inflația înregistrând la nivelul primelor șase luni din anul curent o rată medie anuală de 12,8%. Remarcăm menținerea dinamicii prețurilor produselor alimentare din această perioadă la un nivel ridicat, depășind creșterea medie cu 7,6 puncte procentuale, ca urmare a efectelor de runda a doua a majorării prețurilor bunurilor energetice.
- Indicele prețurilor producției industriale și-a redus viteza de creștere într-un ritm alert, datele statistice indicând o decelerare până la 13,41% la nivelul primului semestru al anului 2023.

Evoluțiile recente consistente cu menținerea neschimbată a prognozei pentru anul 2023 la un ritm de creștere sub potențialul economiei, alături de așteptările unei creșteri modeste a partenerilor comerciali din zona Euro, au condus la ajustarea scenariului pentru anul viitor la **unul prudent**. În principal, revizuirea în jos a dinamicii PIB de la 4,8% la 4,2% pentru economia noastră a avut ca fundament procesul de redresare lentă al sectorului industrial în condițiile menținerii incertitudinii privind evoluția conflictului de la granița României și a problemelor generate și

amplificate de acesta. Astfel nivelul valorii adăugate brute din industrie a fost estimat la 3% cu 1 punct procentual sub scenariul din prognoza de primăvară.

Pe termen mediu estimările privind creșterea economică au rămas echilibrate, la orizontul de prognoză adăugându-se și anul 2027. Ritmul mediu anual al produsului intern brut pentru perioada 2025 - 2027 este prognozat la 4,6%, în condițiile unui cadru macroeconomic european favorabil investițiilor și dezvoltării activităților cu valoare adăugată ridicată.

Evoluția produsului intern brut

Pe partea ofertei, lucrările de construcții vor continua să reprezinte cel mai dinamic sector (creșterea medie anuală de 8,2%), impulsionat de atragerea și utilizarea fondurilor europene. Pentru industrie se estimează un spor mediu anual de 4,4% preconizându-se amplificarea procesului de redresare odată cu îmbunătățirea conjuncturii economice. Sectorul serviciilor se va baza în continuare pe dezvoltarea cu prioritate a activităților performante, dinamica medie anuală fiind de 4,4%.

Pe partea cererii, formarea brută de capital fix prin derularea amplului proces investițional susținut în principal din fonduri europene va reprezenta factorul determinant în dezvoltarea economiei românești. Ritmul mediu anual prognozat pentru investițiile brute în perioada 2025 – 2027 va fi de 7,6%, superior celui al consumului privat, cu o medie anuală de 4,4%.

*

*

Proiecțiile detaliate pentru perioada 2023 - 2027, determinate luând în considerare și evoluțiile din primele nouă luni ale anului 2023, vor fi publicate cu ocazia Prognozei de toamnă, estimată pentru luna noiembrie a.c.